

A l'esquerra, Roque Moreno ha substituït Etelvina Andreu com a cap de l'oposició d'Alacant. En canvi, el PP no sols manté, sinó que no s'està de promoure la seua candidata d'Elx, Mercedes Alonso, amb repetides visites de Mariano Rajoy i tot.

La faula de la cigala i la formiga

Les estratègies de populars i socialistes valencians a l'àmbit municipal són del tot oposades. Els primers no es permeten cap improvisació a l'hora d'atacar els darrers reductes del rival. Els segons han estat incapaços de mantenir una línia clara que els fera creïbles i que els ajudara a assetjar la Generalitat.

Si el territori valencià fóra un tauler de Risk –el famós joc d'estratègia militar–, les tropes blaves ja haurien guanyat la partida. De fet, la contesa continua perquè aquest exèrcit és molt obstinat i s'ha entestat a no deixar una sola peça roja al mapa: no vol vèncer, vol arrasar. El PP governa els ajuntaments de València i Castelló de la Plana des del 1991; la Generalitat, les tres diputacions i el consistori d'Alacant des del 1995; i fa poc més d'un any va plantar la seua bandera en indrets ignots com ara Paterna, Torrent, Algemesí, Elda o Petrer. El PP governa 17 ajuntaments dels 20 més importants del país, i el principal feu del rival –Elx, la tercera ciutat quant a nombre d'habitants– pot decantar-se al seu costat només que els daus li siguen una mica propicis.

Com en el Risk, la passa prèvia a la victòria autonòmica, a la presa de la Generalitat, és gaudir d'una base de poder local sòlida. És utòpic de governar tots els valencians si les principals instituci-

ons –diputacions i ajuntaments de més anomenada– resten en mans enemigues, com és impensable d'esdevenir president dels Estats Units sense reeixir a tres o quatre estats clau. Per això van tenir un efecte tan demolidor per als socialistes els comicis del 2007: van quedar-se a ben poc de recuperar la vara de comandament de la capital de l'Alacantí, i tampoc no van destronar Carlos Fabra de la diputació castellonenca, malgrat el reguitzell d'afers tèrbols en què es trobava implicat. Jorge Alarte, el nou secretari general del PSPV-PSOE, fa servir el mot *victòria* quan parla del 2011, però la sensació estesa al si de la formació és que aquest objectiu d'altura demana una escala extensible, justament la que no van ser capaços de dreçar el 2007.

És difícil d'aixecar un projecte, però, si els caps visibles no encadenen dos cicles seguits. A les tres capitals de província valencianes, des del 1995, únicament ha repetit com a candidat Ignacio

Carme Alborch, número 1 del PSPV per València el 2007; darrere seu, el candidat del 2003, R. Rubio, i el president del partit a la ciutat, José L. Ábalos.

Subías –a Castelló de la Plana– els anys 1999 i 2003. A València, des del 1991, s’hi han succeït Clementina Ródenas, Aurelio Martínez, Ana Noguera, Rafael Rubio i Carme Alborch; a Alacant, la derrota d’Àngel Luna (1995) va obrir un període en què els rivals de Luis Díaz-Alperí –dimitit recentment i rellevat per Sonia Castedo– han estat, per aquest ordre, José Antonio Pina, Blas Bernal i Etlvina Andreu.

Dels tres caps de llista del 2007 –Alborch, Andreu i el castellonenc Juan María Calles–, a hores d’ara tan sols sembla clar que ho intentarà de nou l’últim. Tant Alborch com sobretot Andreu podrien esdevenir una baula més de la cadena de derrotes socialistes. L’ex-ministra compagina l’oposició municipal amb la secretaria primera del Senat i la diputació permanent d’aquesta cambra, i Andreu –física i doctora en medicina– emigrava l’abril a Madrid a fi de ser la directora general de Consum del ministeri que encapçala el seu mentor, el científic Bernat Soria.

Alacant versus Elx. És paradigmàtic el cas d’Alacant, l’única de les tres capitals on els socialistes van superar, ara fa 17 mesos, el 40% dels vots. En concret, van arribar al 42%, a menys de tres punts del PP, o, dit altrament, a 4.070 vots de la majoria absoluta. Si Esquerra Unida (4,9%) i Bloc (1,1%) hagueren concorregut en una sola llista, avui Andreu seria alcaldessa.

Fet i fet, en aquesta ciutat els populars

van rebre un suport sensiblement inferior (44,9%) al de Castelló (48,8%) i València (57,4%). La deserció d’Andreu ha anat seguida de l’abandonament de Díaz-Alperí i l’accés a l’alcaldia de Castedo, una dona jove i extravertida com Andreu que alguns comparen, pel seu temperament, amb Rita Barberà. El nou cap de l’oposició municipal és Roque Moreno, secretari general de l’agrupació local socialista i més que possible cap de llista el 2011, tenint en compte que té la confiança d’Alarte. No és considerat una persona excessivament propera, i per tant patirà de valent, si vol desposseir una alcaldessa que ja

governa del PSPV. El pam van ser 112 paperetes, un 0,11% de vot. Si el PP no s’haguera partit en dos després de la trifulga interna –que va arribar als punys–, avui Alonso seria alcaldessa. L’Agrupació Popular Torrellano i l’Altet, liderada pel *rebel* Manuel Ortuño, va recollir el 2,65% dels vots. El Partit d’Elx, una altra formació de nou encuny i autodefinida “ni d’esqueres ni de dretes”, va sumar un 4,09%, cosa que impedí un ascens més gran del PP. Per acabar-ho d’adobar, ací sí que van concórrer plegats EUPV i Bloc, que van obtenir el regidor que desequilibra l’empat entre socialistes i populars.

Des del 1995, i tret del 2003 a Castelló de la Plana, el PSPV-PSOE no ha repetit candidat a cap de les capitals de província

acumularà dos anys i mig de rodatge.

El tarannà enèrgic d’Andreu va provocar no pas poques desavinences al grup municipal del PSPV-PSOE, però, siga com siga, durant la campanya electoral va prometre que treballaria a fons fins el 2011, a fi de “guanyar les properes eleccions”.

Una vintena de quilòmetres al sud d’Alacant hi ha Elx, l’últim bastió socialista de gran importància, la tercera població del país. El 27 de maig del 2007, Mercedes Alonso va quedar-se a un pam de posar punt final a 28 anys de

Mercedes Alonso va ser escollida, el març passat, diputada al Congrés, però no ha abandonat la feina opositora al Baix Vinalopó, que exerceix des del 1991 (i durant vuit anys d’aquest període ha estat la portaveu del grup). Ans al contrari, s’ha demostrat que aquella jugada volia aprofitar el seu *efecte* –el PSOE, a Elx, havia perdut més de 10 punts a les municipals– i assegurar el nou escó en joc a la circumscripció alacantina, ja que acaba de renunciar a l’acta de diputada a Madrid.

Més encara: el president de la Genera-

L'alcaldede Paterna, Lorenzo Agustí, homenatjant els republicans. María J. Catalá, alcaldessa de Torrent, manté el nom de l'avinguda del País Valencià.

litat i del PP valencià, Francesc Camps, va escollir-la com una de les quatre redactores de la ponència que els conservadors han aprovat al 12è congrés, fet el cap de setmana passat.

La implicació de Rajoy. El PP rendibilitza al màxim els esforços per tal de guanyar encara més terreny als seus contrincants. El 29 de març de l'any passat, el president del partit, Mariano Rajoy, assistí a la presentació de la candidatura d'Alonso: "No aspirem a millorar un regidor o dos; aspirem a governar Elx, però no amb Esquerra Unida, el Bloc o Esquerra Republicana, sinó que aspirem a governar amb la gent normal", va dir aleshores. La següent visita del gallec a la capital del Baix Vinalopó fou poc després de les proppassades eleccions estatals, el 19 d'abril, quan va abocar les sucoses acusacions contra *El Mundo* i la COPE, a més de convidar tothom que volguera "a anar-se'n al partit liberal o al partit conservador", en clara al·lusió a la madrilenya Esperanza Aguirre.

Aquell acte fou el primer d'una trilogia d'agraïment als interventors i apoderats valencians del 9M. Una setmana després, el 26 d'abril –en aquest cas amb Juan Costa com a convidat de luxe–, els populars es reunien a Onda (Plana Baixa), un altre municipi governat per l'esquerra... I el 10 de maig, novament amb la participació de Rajoy, la cita fou a Gandia, l'altre clar objecte de desig del PP valencià, l'únic que els falta, juntament amb Elx, per a presumir de

governar les 18 ciutats més populoses del País Valencià. Un acte per província, i tots tres en territori aliè. D'això se'n diu visió de futur.

A Gandia, la composició del consistori és més variada: el PSPV-PSOE hi té 12 regidors, 9 el PP, 2 el Bloc i 2 més la Plataforma de Gandia, una escissió zaplanista que ha bipolaritzat el vot conservador. Si el sector de Fernando Mut no haguera anat en solitari i el seu 9,5% l'haguera comptabilitzat el PP, aquest partit hauria superat en vots els socialistes, que per a mantenir el govern s'haurien trobat obligats a reeditar el

pacte amb els nacionalistes. En aquest cas, s'han estimat més d'inaugurar una etapa d'entesa amb la Plataforma, un acord estrany, l'acceptació del qual no se sabrà fins als comicis del 2011. El PP somia apartar aleshores un PSPV que controla l'alcaldia des del 1983. El 9M va alimentar encara més aquestes esperances, ja que a la capital de la Safor va obtenir un 54,4%, molt superior al 38,1% socialista.

Tacte, molt de tacte. La tàctica del PP valencià no se cenyeix a conquerir noves demarcacions. Aquelles on els ha costat tant d'imposar-se, les acaronen amb tota cura. Per exemple, Torrent i Paterna, naus capitanes de l'*ex-cinturó roig* de València. Respectivament, i contra pronòstic, els joves María José Català i Lorenzo Agustí van conquerir-ne les alcaldies l'any passat. Fou com si el PP derrotara el PSC a l'Hospitalet de Llobregat i a Santa Coloma de Gramenet. La Generalitat Valenciana acaba de preveure, als pressupostos del 2009, 12 milions per a començar a aixecar un hospital comarcal a Torrent, demanda ciutadana que fins ara no havia tingut cap ressò a palau. També hi ha la promesa del Consell de soterrar les vies del metro, de modernitzar col·legis, d'ampliar els jutjats... Unes actuacions que van acompanyades de mesures sensibles, com ara la retirada de la més que polèmica taxa del fem i la protecció del paratge del Vedat, però també de no ingerències en qüestions identitàries, com

Elx

Percentatge de vot a les eleccions

	MUNICIPALS		AUTONÒMIQUES		ESTATALS	
	2003	2007	2003	2007	2004	2008
PP	37,2	42,5	42,3	48,7	46,7	52,4
		+5,3		+6,4		+5,7
PSPV	52,9	42,6	48,4	42,9	46,2	42,3
		-10,3		-5,5		-3,9

Gandia

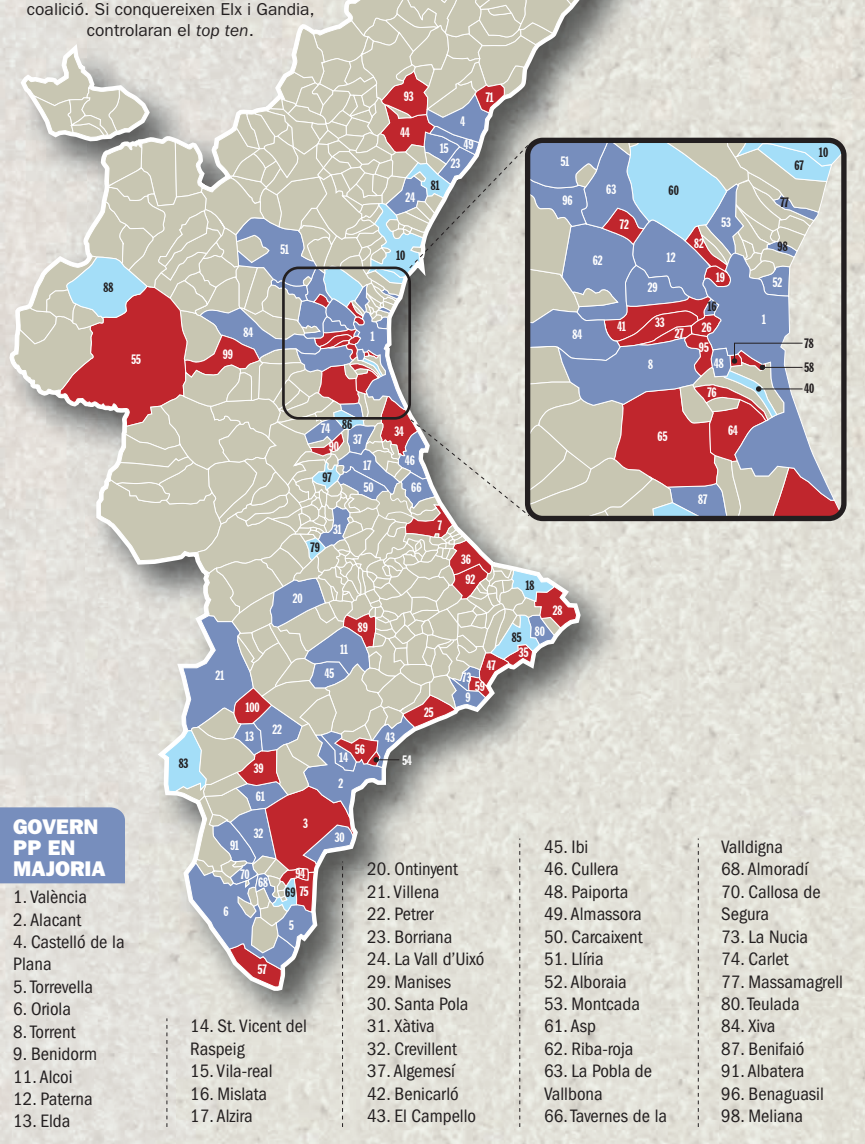
Percentatge de vot a les eleccions

	MUNICIPALS		AUTONÒMIQUES		ESTATALS	
	2003	2007	2003	2007	2004	2008
PP	43,9	32,2*	48,0	51,6	49,7	54,4
		-11,7		+3,6		+4,7
PSPV	38,2	41,3	35,2	35,1	39,9	38,1
		+3,1		-0,1		-1,8

* El 2007 els zaplanistes van presentar-se sota la Plataforma de Gandia

El Risk valencià

De les 100 principals ciutats del País Valencià -que representen el 83% de la població total-, el PP en governa 62. A més, 17 de les 20 ciutats més grans tenen un alcalde popular i tan sols en dos casos -Sagunt i Dénia-, gràcies a una coalició. Si conquereixen Elx i Gandia, controlaran el top ten.

alment homenatja els represaliats que descansen al cementiri de la població. Un seguit de gestos, els de Català i Agustí, que fan pensar en un predomini del PP durant anys i panys.

La campanya electoral dels populars a Torrent i Paterna va fonamentar-se en dues cares joves, alegres i amb moltes ganes de treballar. Els seus rivals eren persones que comptaven els anys com a regidors amb dues xifres, Josep Bresó i Francisco Borruey. En el cas del primer -que substituï a mitja legislatura una persona propera, Jesús Ros-, en va tenir part de culpa l'excés de confiança. La seua successora va afanyar-se a vendre el cotxe oficial de luxe amb què es desplaçava Bresó per Torrent en canvi d'una furgoneta per a atestats.

Una política efectista que no estalvia ni el més mínim detall: el 2 d'octubre, quan feia quatre dies que Alarte havia estat escollit secretari general del PSPV-PSOE, el PP va organitzar un dinar intercomarcal multitudinari al municipi de fa nou anys, Alaquàs. Ell ha promès de no abandonar-ne l'alcaldia, tot i l'enorme càrrega de feina que li implica la nova responsabilitat, i el PP ja belluga les ales, de manera amenaçadora, sobre la principal majoria absoluta dels socialistes valencians.

Un problema generalitzat. La feble penetració municipal de l'oposició no és exclusiva dels socialistes. La suma dels seus vots als d'Esquerra Unida i el Bloc no dona gaire més bon resultat. Des que l'esquerra no governa, a Castelló de la Plana el vot progressista s'ha mogut entre el 42,30% i el 48,34%; a Alacant, entre el 46,74% i el 48,59%, i a València, entre el 39% i el 42,1%. Marges massa estrets, en el cas de València molt allunyats del màgic 50%, que han impedit d'assaltar el poder des dels inicis dels anys 90.

I és que al Risk no sols l'atzar, els daus, s'encarreguen de dictar sentència. La capacitat estratègica de cada jugador hi resulta determinant, i en aquesta contesa tan particular pel poder polític valencià fa l'efecte que les fitxes blaves en realitat són un exercit de formigues, i les roges, un escamot de cigales. Una falla que de fa anys sempre acaba igual.

Victor Maceda

el nom de l'avinguda que travessa el municipi, la del País Valencià, o promovent un cycle música en llengua pròpia.

En el cas de Paterna, l'alcalde no ha esquivat la seua presència als actes del Fòrum per la Memòria, entitat que anu-